

Uutisjahti – 10 tuntivinkkiä alakouluun

Vinkkeihin on merkitty, mihin Uutisjahdin haasteeseen ne erityisen hyvin sopivat. Niitä voi kuitenkin soveltaa myös muihin haasteisiin.

Tervetuloa mukaan Uutisjahtiin!

Uutisjahti on valtakunnallinen koulujen lukuhaaste, joka innostaa seuraamaan uutisia ja auttaa samalla löytämään oman, ehkä vähän kadoksissa olleen lukukipinän. Se on suunnattu kaikenikäisille lapsille ja nuorille eskarista toisen asteen loppuun saakka. Hienoa että olette mukana!

Uutisjahti koostuu viidestä erilaisesta haasteesta, josta voitte valita teille sopivimman tai luoda niistä yhdistelmän. Haasteet on tarkoitettu innostajaksi ja inspiraatioksi – luova soveltaminen on sallittua!

- **Kadonneen lukukipinän metsästys**
- **Iso uutisaihe haltuun**
- **Uutiset osaksi arkea**
- **Pureudutaan paikallisuutisiin**
- **Lukuinnostaja**

Tuntivinkkien käyttö

Tähän materiaalipakettiin on koottu 10 tuntivinkkiä alakouluun. Vinkkeihin on merkitty, mihin Uutisjahdin haasteeseen ne erityisen hyvin sopivat. Niitä voi kuitenkin soveltaa myös muihin haasteisiin. Voit käyttää tehtäviä yksittäin tai yhdistää niitä kokonaisuuksiksi luokallenne parhaiten sopivaan muotoon

Lisätietoja, ilmoittautuminen ja materiaalit:

www.uutisjahti.fi

LUKUILOA LUOKALLENNE!

**UUTIS-
JAHTI**

1. Uutisbingo

Tavoite: Tutkitaan uutisia eri uutismedioista ja etsitään niistä itseä kiinnostavaa sisältöä.

Kesto: noin 30 minuuttia + seuranta viikon ajan

Mitä tarvitaan? Tyhjiä bingopohja, uutismedian sisältöjä

Tee näin: Laaditaan yhdessä bingoruudukko, jossa on erilaisia uutisaiheita (esim. eläinuutinen, onnettomuus, urheilutulos, tapahtuma ja henkilöjuttu). Oppilaat etsivät aiheita eri uutismedioista viikon ajan ja rastittavat niitä bingoruudukostaan. Kuka saa ensimmäisenä koko ruudukon täyteen?

2. Mikä kiinnostaa? -paja

Tavoite: Opitaan tunnistamaan omia kiinnostuksen kohteita uutisista ja keskustellaan valinnoista.

Kesto: noin 30–45 minuuttia

Mitä tarvitaan? Pääsy eri uutismedioihin (verkossa tai printtinä), muistiinpanovälineet

Tee näin: Oppilaat selaavat uutisia ja valitsevat kolme heidän mielestään kiinnostavaa juttua. Valinnoista keskustellaan parin tai pienryhmän kanssa: Mikä kiinnosti ja miksi?

3. Uutisaiheen seurantakalenteri

Tavoite: Harjoitellaan ajankohtaisen aiheen pitkäjänteistä seuraamista.

Kesto: noin 10–15 minuuttia päivässä viikon ajan

Mitä tarvitaan? Kalenteripohja ja kynät, pääsy uutismedioihin

Tee näin: Luokka valitsee yhteisen aiheen (esim. olympialaiset, sääilmiöt, vaalit). Aihetta seurataan viikon ajan eri uutismedioista. Jokainen kirjaa päivittäin, mitä uutta tapahtui. Kootaan havainnot lopuksi yhteen ja pohditaan, mitä uutta opittiin. Kuinka helppoa aiheen seuraaminen oli? Oliko jotain vaikeaa ymmärtää? Huomioitiinko uutisoinnissa mielestänne riittävästi lapsilukijat?

4. Selitä kaverille

Tavoite: Harjoitellaan uutisaiheen ymmärtämistä ja suullista ilmaisua.

Kesto: noin 20 minuuttia

Mitä tarvitaan? Ennalta valittuja, lapsille sopivia sisältöjä eri uutismedioista

Tee näin: Oppilas valitsee yhden uutisen, perehtyy siihen ja selittää asian parilleen. Pari voi esittää kysymyksiä tai pyytää kertomaan jonkin asian uudestaan, jos ei päässyt vielä kärryille. Jos jokin tuntuu liian vaikealta ymmärtää, kannattaa pyytää apua tai etsiä lisätietoa asiasta eri lähteistä. Mitä uutta opitte?

5. Uutisaamupiiri

Tavoite: Rakennetaan rutiinia säännölliseen uutisten seuraamiseen.

Kesto: 5–10 minuuttia päivittäin

Mitä tarvitaan? Päädy uutismedian sisältöihin, kalenteri oppilasvuoroista

Tee näin: Jakakaa uutisvinkkausvuorot ja aloittakaa päivänne uutisaamupiirillä. Vuorossa oleva oppilas tuo itse valitsemansa ajankohtaisen uutisen ja avaa sen sisällön toisille aamupiirissä. Vinkkari kertoo myös, mistä lähteestä löysi uutisen ja miksi valitsi juuri sen. Onko uutinen tai sen käsittelemä aihe tuttu muulle ryhmälle? Keskustelkaa siitä mahdollisuuksien mukaan yhdessä.

6. Uutislukupiiri

Tavoite: Opitaan lukemaan uutisia yhdessä ja keskustelemaan niiden sisällöistä.

Kesto: 30–45 minuuttia

Mitä tarvitaan? 1–2 uutista per ryhmä, keskustelukysymykset

Tee näin: Oppilaat lukevat uutisen ryhmässä ja keskustelevat siitä apukysymysten avulla. Lopuksi ryhmät voivat esitellä uutisensa muulle luokalle.

Keskustelukysymyksiä lukupiiriin: *Mitä uutisessa tapahtui ja kenelle? Miksi tämä uutinen on tärkeä tai kiinnostava – kenelle te voisitte jakaa tämän jutun? Herättikö uutinen teissä iloa, hämmennystä, surua tai jotain muuta? Miksi? Mitä uutta opitte tästä uutisesta? Mitä haluaisitte kysyä jutun henkilöiltä tai sen kirjoittaneelta toimittajalta?*

7. Lähiuutisten kartta

Tavoite: Tutustutaan omaan lähiympäristöön uutisten kautta.

Kesto: noin 45 min (tehtävän voi tehdä myös osissa)

Mitä tarvitaan? Karttapohja, paikallisuutisia, liimalappuja, kynät

Tee näin: Luodaan kartta, johon lisätään omasta lähimediasta etsittyjä paikallisuutisia. Paikannetaan ne kartalle. Mihin kaikkialle paikallislehti vie?

8. Paikallisuutinen ääneen

Tavoite: Syvennetään ymmärrystä siitä, mitä paikallisuutinen on ja miksi se on tärkeä. Harjoitellaan lukemista ja oman mielipiteen perustelua.

Kesto: 20–30 minuuttia

Mitä tarvitaan? Paikallisuutisia

Tee näin: Oppilaat valitsevat paikallisen uutisen, joka kertoo esimerkiksi omasta kunnasta, kaupungista tai maakunnasta, ja lukevat sen ääneen parille, pienryhmälle tai koko luokalle. Lukemisen jälkeen kukin kertoo: Miksi juuri tämä uutinen kiinnosti? Mihin paikalliseen paikkaan tai ihmisiin se liittyy? Mitä uutta uutisesta oppi omasta paikkakunnasta? Vaikuttaako uutinen myös omaan arkeen?

9. Uutispurkki

Tavoite: Kannustetaan jakamaan hyviä uutisia ja herätetään yhteistä kiinnostusta uutisiin.

Kesto: 5–10 minuuttia päivittäin

Mitä tarvitaan? purkki tai kannellinen laatikko, pieniä paperilappuja

Tee näin: Oppilaat tuovat hyvän mielen uutisia purkkiin. Joka päivä purkista nostetaan ainakin yksi uutinen ja keskustellaan siitä yhdessä. Huolehtikaa, ettei purkki pääse tyhjenemään!

10. Lukuinnostajien julisteet

Tavoite: Tutustutaan uutiseen ja mainokseen tekstilajina ja opetellaan niiden eroja itse tehden.

Kesto: noin 45 minuuttia

Mitä tarvitaan? Paperia, värejä tai digitaalisia julistepohjia

Tee näin: Jokainen valitsee yhden itseä kiinnostavan uutisen ja tekee siitä mainosjulisteeseen, jonka tehtävänä on houkutella muitakin uutisen pariin. Miettikää huolella mainoksen kohderyhmä sekä sen julkaisukanava.

Keskustelkaa lopuksi: Millaisia eroja on uutisella ja mainoksella? Mikä kummankin niistä tavoite on? Kumpi on mielestänne luotettavampi tietolähde ja miksi?